

## Významné životné jubileum RNDr. Antona Droppu, CSc.

Dňa 30. 6. 2010 sa RNDr. Anton Droppa, CSc., známy slovenský geograf a speleológ, v dobrom zdraví dožil 90 rokov. Dlhoročnou vedeckou a jaskyniarskou činnosťou sa zaradil medzi hlavné osobnosti slovenskej speleológie, ktorú dôstojne prezentoval aj na medzinárodnej úrovni. V rámci svojej vedeckej činnosti sa zamerával hlavne na morfológiu a genézu jaskýň a ich súvislosti s ostatnými krasovými javmi, čím slovenskú geomorfológiu rozvíjal zo speleologického i karsologického hľadiska. Túto činnosť a namáhavú prácu v náročných podmienkach jaskýň a priepastí vykonával takmer štyri desaťročia.

O kras a jaskyne sa začal zaujímať počas vysokoškolského štúdia v Olomouci a Brne z podnetu prof. F. Vitáska. V roku 1948 ako prvú preskúmal Mošnickú jaskyňu, ktorá sa nachádza v katastri jeho rodnej obce Lazisko na severnom úpätí Nízkych Tatier. V roku 1950 sa stal odborným pracovníkom Slovenskej speleologickej spoločnosti. V rámci rigorózneho štúdia, ktorú obhájil v roku 1951, sa zamerával na Smolenický kras v Malých Karpatoch. V rokoch 1952 až 1955 pracoval ako kustód v Múzeu slovenského krasu v Liptovskom Mikuláši, v rokoch 1955 až 1985 ako vedecký pracovník na Geografickom ústave SAV v Bratislave, na vysunutom pracovisku v Liptovskom Mikuláši. Dizertačnú prácu o morfológii a genéze Demänovských jaskýň, ktoré začal skúmať v roku 1949, obhájil v roku 1960. Počas svojej vedeckej a speleologickej činnosti zameranej na geomorfológiu krasu a jaskýň pôsobil takmer vo všetkých krasových územiach na Slovensku. Po odchode do dôchodku niekoľko rokov pôsobil ako vedecký konzultant Geografického ústavu SAV.

Jubilant je známy najmä vedeckou monografiou o Demänovských jaskyniach z roku 1957, v zahraničí najmä štúdiami o korelácii vývoja jaskynných úrovní v Demänovskej doline s vývojom riečnych terás Váhu a jeho prítokov. Jeho pozdĺžny rez Demänovských jaskýň s vývojovými úrovňami prevzali do viacerých zahraničných karsologických a speleologických publikácií. V súvislosti s objasňovaním vývoja jaskynných úrovní vykonal výskum riečnych terás v Liptovskej kotline. Vývoj vysoko položených inaktívnych riečnych jaskýň v Slovenskom raji, v ktorých prevládajú horizontálne chodby, dáva do súvisu s vytváraním zarovnaných povrchov. Zaoberal sa aj vysokohorským krasom a typizáciou krasových oblastí na Slovensku, vznikom kaňonovitých dolín

v Západných Karpatoch či chemickou denudáciou krasu v Demänovskej a Jánskej doline na severnej strane Nízkych Tatier. Početnými regionálnymi geomorfologickými štúdiami a správami, ktoré publikoval najmä v Geografickom časopise, Československom krase a Slovenskom krase, výrazne prispel k poznaniu krasu a jaskýň na Slovensku a podnietil rozsiahly speleologický výskum a prieskum.

V rámci speleologického výskumu A. Droppa zamerával a zdokumentoval viac ako 360 jaskýň. Pritom usmerňoval aj aktívne sa podieľal na speleologickom prieskume a objavovaní jaskýň. V Demänovskej doline okrem prekopania spodného vchodu do Pustej jaskyne inicioval jej prepojenie s Demänovskou jaskyňou slobody. Po domeraní Demänovskej jaskyne slobody na základe smerovania Suche a Hlinenej chodby a výskytu žulových štrkov v Jazernej chodbe Demänovskej ľadovej jaskyne predpokladal medzi týmito jaskyňami neobjavené podzemné priestory (dnešná Demänovská jaskyňa mieru).

Pre širšiu verejnosť pripravil sériu populárno-vedeckých publikácií o viacerých sprístup-



Anton Droppa v Malej Stanišovskej jaskyni, 30. 6. 2010

Foto: P. Bella

nených jaskyniach – Belianskej jaskyni, Demänovských jaskyniach, Dobšinskej ľadovej jaskyni, jaskyni Domica, Gombaseckej jaskyni a Važeckej jaskyni, ktoré vyšli v rokoch 1959 až 1962. Najvýznamnejšie jaskyne na Slovensku, vrátane sprístupnených jaskýň, prezentoval v obrazovej publikácii z roku 1967; jej doplnené vydanie vyšlo v roku 1973. Pre Encyklopédiu Slovenska, ktorá vychádzala v rokoch 1977 až 1982, vypracoval väčšinu hesiel o krasových javoch a jaskyniach.

Od roku 1949 A. Droppa patrí medzi zakladajúcich členov Slovenskej speleologickej spoločnosti. V roku 1951 sa stal členom Slovenskej geografickej spoločnosti, v roku 1961 až 1982 bol predsedom jej speleologickej odbočky v Liptovskom Mikuláši. V školskom roku 1956/1957 prednášal speleológiu na Katedre fyzickej geografie Fakulty geologicko-geografických vied Univerzity Komenského v Brati-

slave. Slovenská akadémia vied mu v roku 1980 udelila striebornú plaketu a v roku 1985 zlatú plaketu Dionýza Štúra za zásluhy v prírodných vedách. Za celoživotnú tvorivú prácu a mimoriadne výsledky dosiahnuté pri geomorfologickom výskume krasu a jaskýň na Slovensku je čestným členom Asociácie slovenských geomorfológov pri SAV. Vedecký prínos A. Droppu pre poznanie krasu a jaskýň súborne zhodnotil Jozef Jakál v referáte, ktorý je publikovaný v zborníku z 5. vedeckej konferencie „Výskum, využívanie a ochrana jaskýň“ konanej v roku 2005.

Do ďalších rokov života jubilantovi želáme veľa šťastia, zdravia a osobnej pohody, aby nás neustále podnecoval a očaroval svojou neprestávajúcou vitalitou a zaniietenosťou do speleológie a krasovej geomorfológie.

*Pavel Bella*